

Андрій ВИТІВСЬКИЙ

«Від шістки – до туза». Цей «логічний» ланцюжок сьогодні знає чи не кожна людина. Карти бачимо у кожному кіоску, магазині та й, зрештою, в панелі стандартних ігор на комп'ютері. А що вони в собі несуть? Як ставиться Церква до цієї гри? Перед тим, як дати відповідь на питання, загляньмо в історію виникнення та формування карт.

Перші гральні карти з'явилися в Східній Азії. У Кореї та Китаї карти згадувалися вже в 12-му столітті. Один з найдавніших словників Чінг цзе Тунга датував походження першої китайської колоди 1120 роком. Існують також і більш ранні згадування гри, в якій використовувалися довгасті листи – вони відносяться до періоду правління в IX ст. династії Тан (618 – 917 рр.) До появи паперових карт китайці та японці використовували плоскі довгасті таблички зі слонової кістки або дерева. Поширюючись у різних культурах, колоди набували різної форми і виду. В Індії грали круглими картами. У середньовічній Японії була поширена гра Ута-Гарут, в якості колоди в якій використовувалися раковини мідій, що зображували сцени побуту, пори року і сцени віршів.

Про появу карт в Європі є кілька версій. За однією з них поява гри в карти відноситься до XV ст. і збігається з появою циган в Європі. За іншою – загальна популярність карт, за свідченням єзуїта Менестрьє, приписується XIV ст., коли один маловідомий живописець Жікомін Грінгонер винайшов карти для розваг божевільного короля Франції Карла VI (1368–1422 рр.), що увійшов в історію під ім'ям Карла Божевільного. Карти нібито були єдиним засобом, який заспокоював хворого від нападів божевілля. А під час царювання Карла VII (1422–1461) вони були вдосконалені і тоді ж отримали свою теперішню назву. Є ще версія, що гральні карти були занесені в Європу сарацинами – арабами (приблизно 1379 р.). Однак на тих картах навряд чи малювалися людські фігури, як тепер, позаяк іслам забороняє праворічним робити зображення людей. Гральні карти в Україні з'явилися вже в XVI ст. Відома тільки одна козацька гра в карти – чупрундир, суперників в якій смикали за чуба стільки разів, скільки очок на картах залишилось.

Бачимо, що карти в своєму задумі не мали нічого негативного чи богохульного, але були лише грою. Лише в XIV ст., а саме 1331 р., орден Калатрава заборонив гру в карти в Іспанії, і ця заборона була повторена 1387 р. Хуаном I, королем Кастилії. Тобто лише з часом виникла небезпека їх використання як засобу ворожіння, псевдо-пророкування. Звичайно, такі карти, як Таро чи інші, які, найімовірніше, були створені саме для ворожіння, не можна виправдовувати чи применшувати їхню негативну роль, та це не

означає, що цю думку варто узагальнювати для будь-яких карт і для кожного. Якщо гра не пов'язана з окультизмом, азартом і служить лише розвагою, тоді вона не є чимось негативним.

Викривленням задуму, відповідно негативом, є закладання майна під час гри, бо це несе в собі бажання «легкої здобичі», тобто збагачення без праці, за чужий кошт. Людина вважає, що саме зараз їй пощастить, тобто надіється на фатум, на «милосердя долі». А де ж тут «в тяжкій труді живитимешся...в поті чола їстимеш хліб твій» (Бт. 3,17-19)? Людина перехитрила Бога? Та, як показує практика, більшість людей, замість очікуваного виграшу, залишаються з нічим, втрачають навіть те, що мали, не говорячи вже про виграш. От «іронія долі»!

Буває, що гра в карти супроводжується випивкою, лайкою, приниженням суперника. В таких випадках вона опосередковано несе в собі негатив, тому її варто припинити або змінити своє ставлення до неї. Приймаючи рішення, чи грати в карти, згадуймо слова Ісуса, Котрий сказав: «А хто спокусить одного з тих малих, що вірують у мене, такому було б ліпше, якби млинове жорно повішено йому на шию, і він був утоплений у глибині моря» (Мт. 18, 6). Тому, бачачи, що ця забава викликає негативні емоції чи сумніви щодо її «духовної нешкідливості» в гравців, глядачів чи навіть у вас, відкладіть колоду карт та почніть іншу, менш контроверсійну, гру, щоб, граючи в «дурня», самі себе до «дурнів з млиновим жорном на шиї» не зачислили.

Отже, старайтесь завжди обдумувати те, що робимо, а, особливо, коли ставлення до цього заняття є настільки різновекторним. Завжди пам'ятаймо слова ап. Павла: «І все, що б ви тільки говорили й робили, – все чиніть в ім'я Господа Ісуса, дякуючи Богові Отцеві через Нього». А, говорячи мовою картів, якщо «козирем» нашого життя дійсно буде Бог, то все інше, зокрема карти, будуть лише «шісткою». Ігор Бриндак «Чучело» – тридцять років опісля // СЛОВО № 3 (55) 2013, с.26-27

Андрій Витівський Чи є гріхом грати в карти? // СЛОВО № 3 (55) 2013, с.28